



TILSYNSKAMPAGNE 2017 – VARDE KOMMUNE – LANDBRUG

KONTROL AF DYKKET INDLØB OG FLYDELAG PÅ GYLLEBEHOLDERE

MÅL – UDFØRSEL - EVALUERING	
Temavalg	Varde Kommune valgte igen i 2017 temaet ' <i>Gyllebeholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning</i> ', som årets tilsynskampagne. Temaet er valgt på baggrund af, at der ved tilsynskampagnen 2016 blev fundet utilstrækkeligt flydelag på 21% af de kontrollerede gyllebeholdere. Samtidig konstateres der fortsat et behov for mere fokus på korrekt håndtering af flydende husdyrgødning i gyllebeholdere, ved de ordinære miljøtilsyn på landbrugsejendomme. Det drejer sig hovedsageligt om at sikre tilstrækkeligt flydelag og dykket indløb på gyllebeholdere uden fast overdækning (f.eks. telt).
Mål	Formålet med kampagnen er gennem oplysning og dialog, at formidle vigtigheden af at overholde lovgivningens regler, for at reducere ammoniakfordampningen til atmosfæren til et minimum. Tillige er målet at minimere lugt- og fluegener for naboer.
Plan	Der er udarbejdet en plan for kampagnen, hvor kampagnens aktiviteter er bestemt, ansvar fordelt og indsatsens tidsplan fastlagt.
Virkemiddel	Kommunikation med målgruppen og borgerne har stor betydning for, om en kampagne bliver en succes. Derfor blev der før kampagnens start, indrykket oplysende annoncer i dagspressen og på Varde Kommunes hjemmeside. Herudover er folderen fra 2016 blevet opdateret, med vejledning og regler for <i>flydelag på gyllebeholdere</i> , samt billeder af hvordan et henholdsvis utilstrækkeligt og tilstrækkeligt flydelag ser ud. Brochurerne er uddelt til landmændene både i forbindelse med vores kampagnetilsyn, samt ved de ordinære landbrugstilsyn i kommunen.
Opfølgning	Evaluering af tilsynskampagnen giver mulighed for at bedømme, om kampagnen har ført til de ønskede mål. Desuden giver det mulighed for at reflektere over, hvordan der skal følges op på kampagnen, og om der kan videreudvikles på konceptet til fremtidige kampagner. (Evalueringsskema ses side 2, og prosadel om udførelse, evaluering og vurdering kan ses side 3).

EVALUERING	
Dato	1. januar 2017 – 31. december 2017
Blev resultaterne opnået?	<p>Materiale til tilsynsopgaven:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Der blev udarbejdet annonce til den lokale ugeavis. → Folderen omkring flydelag på gyllebeholdere blev opdateret. → Afsnittet om tilsynskampagne på Varde Kommunes hjemmeside blev opdateret. → Der blev udarbejdet en artikel omkring vigtigheden af flydelag på baggrund af flydelagskampagnen fra 2016, som blev publiceret i Grobund. <p>Kortlægning af landbrugene:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Landbrugene blev vilkårligt udvalgt, på baggrund af størrelse og dyretype. → Landbrugene fordelte sig jævnt over hele kommunen. <p>Kommunikation i forbindelse med kampagnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → I forbindelse med de uanmeldte tilsyn, var der generel positiv kommunikation med landmændene omkring reglerne for flydelag på gyllebeholdere, og eventuel mangel på samme. <p>Tilsyn på landbrugene:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Ved ankomst på adressen blev ejer forsøgt lokaliseret. Lykkedes dette ikke, blev der lagt et brev i postkassen om at Varde Kommune havde været på uanmeldt tilsyn, med det formål at tjekke flydelag på ejendommens gyllebeholdere. → Herefter blev et opfølgende brev sendt, med resultatet af tilsynet. Ved konstatering af manglende flydelag eller dykket indløb, blev dette indskærpet i brevet med en tidsfrist. → Efter indskærpelsens udløb, blev der ført opfølgende tilsyn. → Hvis/når alle forhold overholdt lovgivningen, blev der sendt brev herom.
Blev kampagnemålet opnået	<p>Tilsynskampagnens mål var at formidle vigtigheden af, at overholde lovgivningens regler omkring gyllebeholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, da fokus herpå er med til at minimere nabogener som lugt- og fluegener, samt minimere forurening af atmosfæren ved ammoniakfordampning.</p> <p>Varde Kommune vurderer, at der til stadighed vil være behov for opfriskning og præcisering af lovgivningen omkring tæt flydelag på gyllebeholdere ved de ordinære miljøtilsynsbesøg, da det endnu ikke er alle landmænd der ser værdien i et tæt flydelag.</p>
Blev tidsplanen overholdt	Den udarbejdede tidsplan blev overholdt.
Kommunikation	Ved mundtlig og skriftlig dialog med landmændene, blev vigtigheden af tæt flydelag på gyllebeholdere formidlet.
Læringspunkter fra kampagnen	Landbrugsgruppen planlægger fremadrettet at udføre tilsynskampagner med samme koncept, da vi føler at den direkte kontakt med landmændene har stor værdi og virkning.

PROSADEL OM UDFØRELSE, EVALUERING OG VURDERING AF:

- Kampagnetilsyn på gyllebeholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning uden fast overdækning, ved uanmeldte tilsyn.
- Oplysning til, og dialog med landmænd.

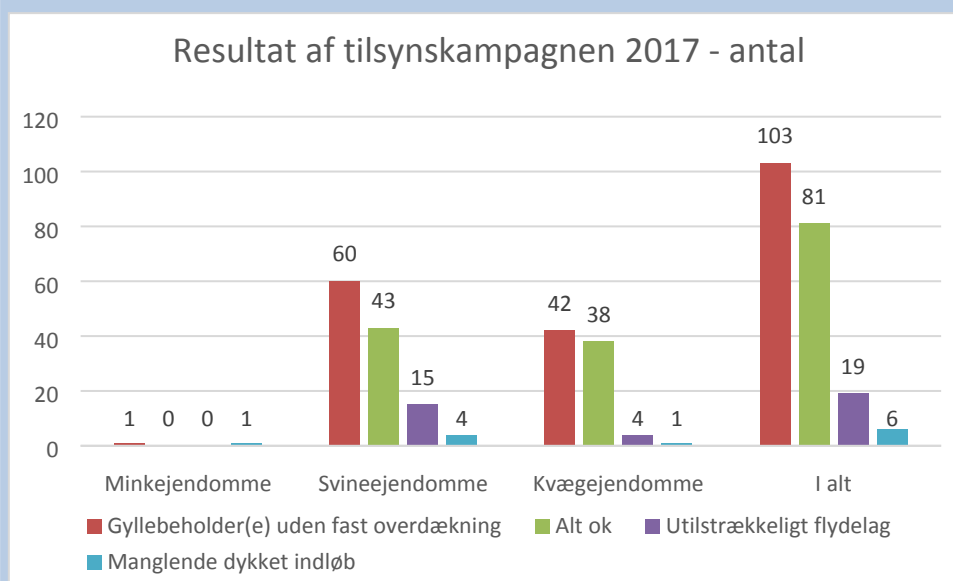
Udførelse	
→ Forberedelse	Bestod af at udarbejde: <ul style="list-style-type: none">→ Projektplan.→ Annonce til ugeavisen.→ Besøgsliste og kort.→ Brevskabeloner, besøgsmanualer og folder.→ Artikel omkring resultatet af flydelagskampagnen 2016.
→ Uanmeldt tilsyn	<ol style="list-style-type: none">1. Ved ankomst til ejendommen blev ejer forsøgt lokaliseret.2. Såfremt ingen hjemme, afleveredes i postkassen en folder om flydelag, samt et brev om at Varde Kommune havde været på uanmeldt flydelagskontrol.3. Herefter blev ejendommens gyllebeholder(e) besigtiget, hvor status for flydelag og dykket indløb blev noteret, samt eventuel billedokumentation taget. <p>De uanmeldte, samt opfølgende tilsyn blev udført den:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ 16. oktober 2017 (5 timer)▪ 17. oktober 2017 (6 timer)▪ 23. oktober 2017 (6 timer).▪ 30. oktober 2017 (5 timer).▪ 21. november 2017 (6 timer).▪ 29. november 2017 (6 timer).▪ 7. december 2017 (4 timer).▪ 18. december 2017 (3 timer).
→ Sagsbehandling	<ol style="list-style-type: none">1. Efter udført kampagnetilsyn blev der sendt opfølgende brev ud til ejer, med resultatet af tilsynet. Ejendomme med utilstrækkeligt flydelag fik opfølgende tilsyn efter indskærpelsens frist udløb.2. Enkelte steder var indskærpelserne ikke efterkommet ved de opfølgende tilsyn. Årsagen var oftest at ejer og bruger ikke var den samme, og bruger derfor ikke havde modtaget besked om indskærpelsen. Efter kontakt med rette bruger af gyllebeholderen, var alle indskærpelser efterkommet ved det andet opfølgende tilsyn.3. Indskærpelserne for dykkede indløb kan der først følges op på i juni, da det ikke er muligt at skifte indløbene når gyllebeholderne står fulde.
→ Tidsforbrug	<p>Sammenlagt er selve kampagnetilsynene udført af to personer, der hver har brugt cirka. 41 timer herpå, dvs. i alt ca. 82 arbejdstimer på kampagnetilsyn.</p> <p>Forberedelse og opfølgning er estimeret til samme timesat, ca. 82 timer.</p> <p>I alt estimeres det, at der er brugt omkring 164 mandetimer på udførelsen af tilsynskampagnen 2017.</p>
→ Fordeling og resultater	<p>I forbindelse med tilsynskampagnen er der ført uanmeldt tilsyn på 64 ejendomme, med i alt 103 gyllebeholdere.</p> <p>Ejendommene var tilfældigt valgt og fordelte sig på:</p> <ul style="list-style-type: none">→ 1 minkejendom med i alt 1 gyllebeholder:<ul style="list-style-type: none">– 0 Beholdere uden bemærkninger.– 0 Beholdere med utilstrækkeligt flydelag.– 1 Beholdere med manglende dykket indløb.→ 43 svineejendomme med i alt 60 gyllebeholdere:<ul style="list-style-type: none">– 43 Beholdere uden bemærkninger.– 15 Beholdere med utilstrækkeligt flydelag.

- 4 Beholdere med manglende dykket indløb.
- 20 kvægeejendomme med i alt 42 gyllebeholdere:
 - 38 Beholdere uden bemærkninger.
 - 4 Beholdere med utilstrækkeligt flydelag.
 - 1 Beholdere med manglende dykket indløb.
- Samlet 64 ejendomme med i alt 103 gyllebeholdere:
 - 81 Beholdere uden bemærkninger.
 - 19 Beholdere med utilstrækkeligt flydelag.
 - 6 Beholdere med manglende dykket indløb.

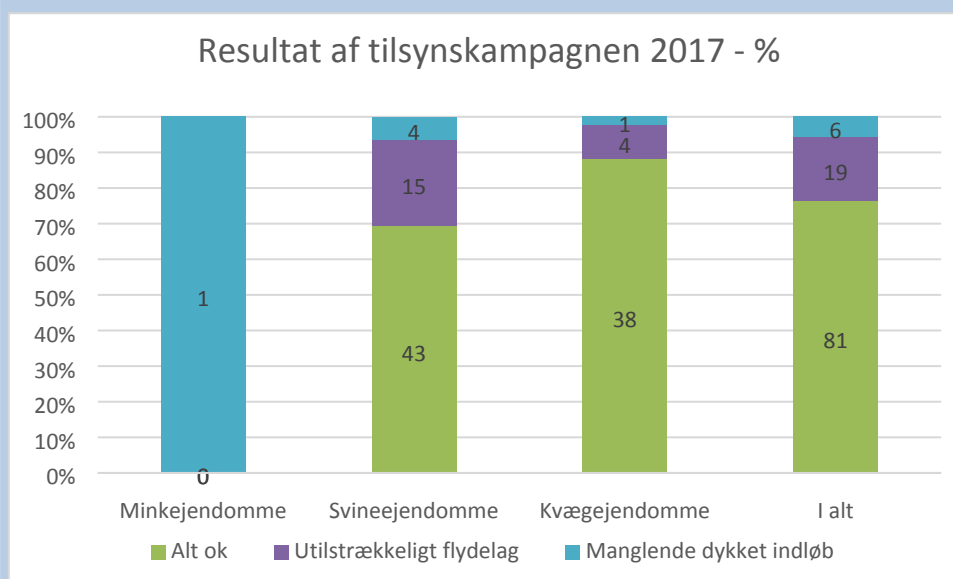
→ Resultater i grafisk fremstilling

Resultaterne af tilsynskampagnen er samlet i Tabel 1 og 2, hvoraf det ses at det fortsat er svineejendommene der har svært ved at etablere et tilstrækkelig tæt og fast flydelag. Dog er andelen af beholdere, hvor der intet var at bemærke steget fra 60% til 75% siden sidste års tilsynskampagne, til trods for at der i 2017 har været tilsyn på ekstra mange svineejendommene.

Sammenlignet med 2016 er antallet af svineejendomme med 'alt ok' steget fra 20% til 70%.



Tabel 1: Resultat af tilsynskampagnen 2017, fælles for alle ejendomme og fordelt på dyretyper - antal.



Tabel 2: Resultat af tilsynskampagnen 2017, fælles for alle ejendomme og fordelt på dyretyper - procent.

Evaluering	Ideen med at gennemføre endnu en omgang kampagnetilsyn med fokus på flydelag på gyllebeholdere har været positiv. Gennemførelsen af tilsynskampagnen er gået godt, da der har været en struktureret plan at følge, hvorved der er blevet præsteret gode resultater på tilsynene hos landmændene. Endelig er udfaldet af tilsynskampagnen mere positivt end ved samme tilsynskampagne i 2016. Landbrugsgruppen håber at det skyldes den øgede fokus kommunen har haft på flydelag i løbet af de seneste to år.
Vurdering	<p>Tilsynskampagnens primære fokusområde var i år svinebrug, da de ved tilsynskampagnen 2016 havde den største procentdel gyllebeholdere med utilstrækkeligt flydelag. Dog blev der også ført tilsynskampagne på en del kvægbrug. Udfaldet af tilsynskampagnen 2017 har været positiv, da der har været en fremgang i andelen af gyllebeholdere hvor flydelag og dykket indløb har været i orden, især på svinebrugene.</p> <p>Samlet set var der i 2016 30% af ejendommene der havde utilstrækkeligt flydelag. I 2017 var dette tal faldet til knap 20%.</p>